

REGULERING AV FISKET ETTER LEPPEFISK I 2018

1 SAMMENDRAG

Reguleringen av fisket etter leppefisk i 2017 ble fastsatt av Nærings- og Fiskeridepartementet i begynnelsen av juli 2017. Det har vært nødvendig å starte planleggingen av 2018-sesongen tidlig, med sikte på å få reguleringene på plass på et relativt tidligere tidspunkt til neste år.

Reguleringen av dette fisket har ikke funnet sin endelige form ennå og en fullstendig gjennomgang av reguleringen av fisket, slik som har vært gjort i tidligere høringer er derfor ikke hensiktsmessig i reguleringsmøtet. For å likevel sikre at reguleringen av fisket etter leppefisk kan fastsettes på et tidlig tidspunkt høres hovedprinsipper i dette møtet. Målet er å få presentert hovedprinsipper i reguleringen som tilfredsstiller krav om høring etter forvaltningsloven.

Fiskeridirektøren foreslår å benytte reguleringselementer som er kjente fra andre fiskeri. Vi foreslår å regulere fisket etter leppefisk med en totalkvote, og delkvoter fordelt på tre områder. Videre foreslår vi kvote på fartøynivå. Vi foreslår å fastsette en felles åpningsdato for alle leppefiskartene, men geografisk differensiert åpningsdato i tre områder. Vi foreslår også at det settes en sluttdato. Redskapsbegrensningen foreslås videreført som i årets fiske.

2 FISKET I 2017

Fisket etter leppefisk er i år regulert med fartøykvote, fredningstid, minstemål og seleksjonsinnretninger. I tillegg hadde vi regler knyttet til deltakelse, antall redskap og røkting. De fleste elementene har vært med siden vi startet å regulere fisket etter leppefisk. Et av de sentrale nye elementene i 2017 var fastsetting av fartøykvoter.

Tabell 2.1 gir en oversikt over fangst av leppefisk i årene 2013 til 2017. Per 26. oktober er det totalt fisket og landet 26,3 millioner leppefisk i 2017. Dette er den høyeste fangsten vi har hatt i hele perioden. Fisket etter leppefisk er blitt et viktig fiskeri, og førstehåndsverdien for leppefisk i 2017 er 320 millioner kroner.

Tabell 2.1: Fangst (antall) og verdi (1000kr) av leppefisk, samt antall fartøy i perioden 2013 – 2017.

	2013	2014	2015	2016	2017
Antall fisk (1000 stk)	15 487	21 266	20 782	22 172	26 722
Utbetalt (1000 kr)	132 760	193 246	209 848	243 181	318 433
Herav merkeregistrerte fartøy;					
Antall fisk (1000 stk)	15 005	20 789	20 348	21 716	26 284
Antall mrk-fartøy	349	370	421	470	683

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2017.

Personer som fisker leppefisk fra ikke-merkeregistrert fartøy, kan delta i fisket etter søknad. For å kunne få slik tillatelse må det foreligge en leveringsavtale med godkjent kjøper og fartøyet må være registrert i Småbåatregisteret hos Redningselskapet eller i Skipsregistrene. Rundt 2 prosent av fangstene (i antall) er fisket av fritidsfiskere. I 2017 har 98 fritidsfiskefartøy deltatt i fisket etter leppefisk.

Fisket etter leppefisk ble midlertidig stoppet fra og med 30. september kl. 20.00 til og med 23. oktober klokken 08.00. Siste frist for levering av fangst ble satt til 4. oktober kl. 20.00.

Når det blir kaldere i sjøen går leppefisken dypere. Noen fiskere følger fisken når den går dypere, og vi har indikasjoner på at dødeligheten er høyere i dette fisket. Leppefisk har lukket svømmeblære, og tåler ikke å bli tatt raskt opp fra dypere vann. Utover høsten når det blir mørkere blir fisketiden kortere og værforhold kan være utfordrende for de små fartøyene. Når temperaturen i vannet synker blir leppefisken mindre aktiv. Den blir vanskeligere tilgjengelig og blir også mindre aktiv i oppdrettsmerdene. Ut i fra en samlet vurdering foreslår vi å stoppe fisket etter leppefisk fra og med 20. november klokken 20.00. Denne stoppdatoen vil gi fiskerne tid til det praktiske i forkant av stoppen og stopptidspunktet vil være felles for hele landet. Tabell 2.2 viser at det er noe fangst av leppefisk i november og desember.

Tabell 2.2: Fangst av leppefisk i perioden 2013 – 2017 fordelt på landingsmåned

	2013	2014	2015	2016	2017
Januar	61	30	23	22	
Februar		4	11		
Mars		10		0	
Mai		36		0	1
Juni	333	421	69	16	0
Juli	2 089	3 265	2 253	4 838	3 484
August	4 566	6 030	5 958	10 814	12 776
September	4 316	5 997	6 458	6 467	9 432
Oktober	3 013	3 432	3 955	14	1 029
November	786	1 587	1 629		
Desember	324	454	425		
Totalsum	15 487	21 266	20 782	22 172	26 722

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2017.

I 2016 ble fisket etter leppefisk på Sørlandet, Vestlandet og Midt-Norge stoppet med virkning fra hhv. 2. september, 9. september og 23. september.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk stoppes med virkning fra og med 20. november 2017 kl. 20.00.

Fiskeridirektøren foreslår at siste frist for levering av fangst blir satt til 24. november kl. 20.00.

Det vil ikke bli anledning til å levendelagre leppefisk som ikke er omsatt etter dette tidspunktet.

3 BESTANDSSITUASJONEN

Vi har seks arter av leppefisk i Norge. Leppefisken lever nær land og er svært bunntilknyttet. De finnes ikke i åpent vann eller på store dyp. De forskjellige artene har ikke samme utbredelse i norske farvann. Hva som begrenser leppefiskens utbredelse er ikke fullt ut kartlagt, men lengden på vekstsesongen, vanntemperatur i vekstsesongen, samt vanntemperaturen under gyting, egg og larvefase er viktige faktorer.

Det er i hovedsak bergnebb, berggylte, grasgylt og grønngylt som benyttes som rensefisk. Reguleringsmessig har vi til nå behandlet leppefisk som én art, men hver av artene har sin egen livsstrategi og et fiske kan derfor påvirke artene ulikt.

Leppefisken er stasjonær og holder seg til et begrenset område. Det er store lokale og regionale variasjoner i forekomst, og mange små lokale bestander gjør det vanskelig å anslå en samlet bestandsstørrelse og effekten av fiske. Enkelte lokale bestander kan være nedfisket samtidig som andre nærliggende bestander kan være nærmest upåvirket av fiske.

Det er etablert et system for fangstrapportering ved at det er etablert en gruppe referansefiskere i fisket etter leppefisk. Fiskerne som deltar i referansegruppen sender inn utvidete opplysninger, som blant annet gir grunnlag for å beregne fangst-per-enhet-innsats (CPUE) som er en ofte brukt bestandsindikator.

Frem til og med 2015 ga innsamlede data ikke grunnlag for bekymring for det økende fisketrykket. I 2016 får Fiskeridirektoratet følgende anbefaling fra Havforskningsinstituttet; «Basert på en helhetsvurdering av bestandssituasjonen med de bestandsindikatorne vi har, og inntil vi får bedre kunnskap om fisket, bestandsstørrelser, bestandsdynamikk og leppefiskens betydning i økosystemet, bør det ikke tillates ytterligere økning i fiskeinnsats og beskatning på Sørlandet og nord for Stad. På Vestlandet sør for Stad bør innsatsen reduseres med ca 15-20%¹».

Havforskningsinstituttet sier i sitt råd om beskatningsgraden i 2017 at de «holder fast på at det ikke er grunnlag for å anbefale reguleringer som fører til en ytterligere økning av beskatningen i 2017 enn anbefalt for 2016²».

I brev fra Havforskningsinstituttet av 1. november 2017 om kunnskapsstøtte (vedlagt), vises det til tidligere anbefaling om ikke å tillate en total fangst ut over 18 millioner leppefisk. Det vises videre til at «Per 21.10.2017 er denne anbefalingen overskredet med 8 millioner fisk i årets fiske. HI vurderer dette uttaket som trolig ikke bærekraftig i et lengre perspektiv. Dette begrunnes med reduserte fangstrater siden 2011 for enkelte arter/områder, endringer av størrelse og kjønnsandel (se nedenfor), og for å være føre-var siden man ikke har nok kunnskap om bestandsutviklingen, fisketrykket, endringer i rekrutteringspotensial og hvilke økologiske konsekvenser reduserte leppefiskbestander kan medføre».

---

¹ Brev fra Havforskningsinstituttet av 19. januar 2016.

² Brev fra Havforskningsinstituttet av 22. februar 2017.

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2018

Deltakerforskriften for 2018³ er sendt på høring med høringsfrist 20. november 2017. Høringen omfatter blant annet alternative adgangsreguleringer i fisket etter leppefisk.

Fiskeridirektøren vil legge til grunn deltakelsen i fisket etter leppefisk når deltakerforskriften er fastsatt.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2018

5.1 TOTALUTTAKET

Havforskningsinstituttet anbefaler at fiskeinnsats og beskatning på Sørlandet og nord for Stad holdes på 2015 nivået. På Vestlandet sør for Stad anbefaler Havforskningsinstituttet at innsatsen reduseres med ca. 15 - 20 % sammenlignet med 2015 nivået. Denne anbefalingen tilsvarer et totalt uttak på 18 millioner leppefisk.

I 2016 fastsatte Fiskeridirektoratet totalkvote på bakgrunn av anbefalingen fra Havforskningsinstituttet. Totalkvoten ble basert på registrert fangst av leppefisk i 2015. Totalkvotene var geografisk fordelt på tre områder, og kvoten var satt til 4 millioner leppefisk på Sørlandet⁴ og i Midt-Norge⁵ og 10 millioner leppefisk på Vestlandet⁶.

Fiskeridirektoratet mottok mange tilbakemeldinger på reguleringsopplegget med totalkvote, og evalueringsmøtet var rimelig klar på at totalkvote ikke var et hensiktsmessig virkemiddel. Tilbakemeldingene fra fiskere og kjøpere var at totalkvote førte til et kappfiske, noe som ga mer ujevn kvalitet på fisken og et høyt fisketrykk over en relativt kort fiskeperiode.

På bakgrunn av disse tilbakemeldingene anbefalte Fiskeridirektoratet ikke totalkvote i 2017, men at det ble fastsatt kvote på fartøynivå.

Det har vært et godt fiske med høy fisketakt også i 2017. Fiskeridirektoratet har fulgt utviklingen i fisket tett. Figur 5.1.1 viser utviklingen i fangstene i perioden 2013 til 2017 (per 26. oktober). Hittil i år har 683 merkeregistrerte fartøy startet opp i fisket etter leppefisk.

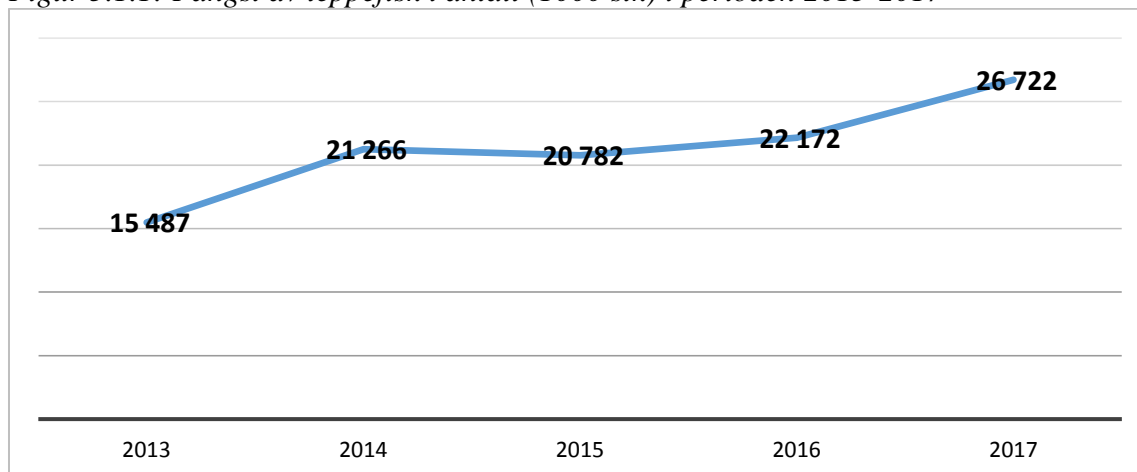
³ <http://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2017/1017/Hoering-om-deltakerforskriften>

⁴ På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Vest-Agder.

⁵ På kyststrekningen fra 62°N og nordover.

⁶ På kyststrekningen fra Rogaland til 62°N.

Figur 5.1.1: Fangst av leppefisk i antall (1000 stk) i perioden 2013-2017

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2017.

Økningen i uttaket etter 2015 viser at det har vært utfordrende å finne tiltak som på en god måte justerer beskatningstrykket i tråd med råd fra Havforskningsinstituttet.

I pressemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet datert 4. juli/17. august 2017 vises det til følgende: «*Det innføres fartøykvoter på 75 000 fisk pr. fartøy. Det fastsettes ikke totalkvote. Formålet med fartøykvote er å strekke sesongen lenger ut over høsten enn fjorårets regulering, slik at den enkelte fisker får bedre mulighet til å planlegge driften, og oppdretterne får leveranser i en lengre periode. Det kan likevel bli aktuelt å stoppe fisket, for eksempel for en kortere periode, dersom det viser seg at fisketrykket blir for stort.*»

Det er vanskelig å si når fisketrykket er for stort. I vurderingen når vi fastsatte den midlertidige stoppen i fisket etter leppefisk i 2017, så vi hen til innholdet i forvaltningsprinsippet i havressursloven § 7.

Erfaringene fra de siste års fiske viser at vi må forholde oss til det totale uttaket på en eller annen måte, og vi mener det er mest hensiktsmessig at næringen vet hva forvaltningen styrer etter.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes totalkvote i fisket etter leppefisk i 2018. Fisket kan stoppes når totalkvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvoten for 2018 settes til 18 millioner leppefisk.

I 2016 var totalkvoten geografisk fordelt på tre områder. Tabell 5.1.2 viser fangsten fordelt på disse tre områdene.

Tabell 5.1.2: Antall leppefisk (1000 stk) fordelt på de tre geografiske områdene Sørlandet, Vestlandet og Midt-Norge.

	2013	2014	2015	2016	2017
Sørlandet	2 764	4 351	3 737	4 271	5 082
Vestlandet	9 077	11 329	12 606	12 627	15 623
Midt-Norge	3 647	5 586	4 439	5 274	6 016
Totalsum	15 487	21 266	20 782	22 172	26 722

Fiskeridirektoratet 26. oktober 2017.

I sin anbefaling i forkant av reguleringen av fisket i 2015 viste Havforskningsinstituttet til at fangstratene fra referansefiskerne i perioden 2011-2013 gir, med unntak for noen områder i Hordaland, ikke indikasjon på at fisketrykket har vært for høyt. Dette gjenspeiler at det er store geografiske forskjeller med hensyn til deltakelse, fisketrykk og fangstmengde. Totalkvoten kan også danne grunnlag for en eventuell refordeling. Fangstene i de enkelte områdene avhenger av flere faktorer, men dersom det er liten tilgang på fisk i et geografisk område pga. bestandssituasjonen, er det ikke hensiktsmessig at denne kvoten blir refordelt til et annet geografisk område.

Fiskeridirektøren foreslår å fordele totalkvoten geografisk. Fisket kan bli stoppet når de geografisk fordelte kvotene er beregnet oppfisket.

I området nord for 62°N er det stor forskjell på gytetiden fra sør til nord innenfor området. Havforskningsinstituttet viser i vedlagte brev til at en bør vurdere å dele opp dette området når det gjelder åpning av fisket, for når fisken i sørlige deler av området er ferdig å gyte, er fisken i nordlige deler bare halvveis i gytingen. Fra deltakere i evalueringsmøtet (desember 2016) fikk vi innspill på å dele dette området ved 64°N⁷.

Fiskeridirektøren mener det er hensiktsmessig at de fastsatte reguleringsområdene mht. kvote samsvarer med de geografiske områdene for fiskets åpningstidspunkt. Det tas da blant annet hensyn til at alle skal få starte å fiske samtidig på felles kvote. Vi foreslår å videreføre de tre geografiske områdene som har vært gjeldende til nå.

Fiskeridirektøren foreslår at de tre geografiske kvoteområdene samsvarer med de områdene som gjelder mht. åpningsdato.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes følgende kvoter; 4 millioner leppefisk på Sørlandet⁸ og i Midt-Norge⁹ og 10 millioner leppefisk på Vestlandet¹⁰.

⁷ Midt-Norge fra 64°N og nordover tilsvarer fra hovedområde 07 og nordover.

⁸ På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Vest-Agder.

⁹ På kyststrekningen fra 62°N og nordover.

¹⁰ På kyststrekningen fra Rogaland til 62°N.

5.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ

I 2017 kan fartøy som har adgang til å delta i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften, fiske og lande en fartøykvote på 75.000 stykk leppefisk. Tidligere år har det ikke vært fastsatt kvote på fartøynivå.

Kvoten som tildeles det enkelte fartøy, kan gis som en maksimalkvote eller som en fartøykvote. Forskjellen mellom disse to måtene å tildele kvote på er forutsigbarheten for kvotene til det enkelte fartøy. Maksimalkvote er det maksimale kvantum et fartøy kan fiske i en nærmere avgrenset tidsperiode. Det enkelte fartøy har ikke noen garanti for å kunne utnytte maksimalkvoten. Dersom fisket blir stoppet, faller adgangen til å utnytte resten av kvoten bort. Regulering med maksimalkvoter er anvendelig både når deltakelsen i fiske på forhånd ikke er begrenset/kjent eller når den deltakende flåten er svært ulik med hensyn til forventet oppfisket kvantum.

Fartøykvote (garantert kvote) er en individuell kvote i et adgangsregulert fiskeri som fartøyet i praksis har garanti for å kunne få fiske på ut året/perioden. Eksempler på fiskeri hvor det tildeles fartøykvoter er ringnot- og trålflåten i pelagiske fiskeri (makrell, kolmule, norsk vårgytende sild, sild i Nordsjøen), trålflåten i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N og åpen gruppe i fisket etter makrell og sild i Nordsjøen og Skagerrak.

Kvote på fartøynivå kan også gis som maksimalkvote med garantert kvote «i bunn». Det er en kombinasjon av garantert- og maksimalkvoteregulering. Fiske innenfor den garanterte kvoten er, som navnet tilsier, garantert ut året/perioden. Fiske på maksimalkvoten, kan bli stoppet i løpet av året når gruppekvoten beregnes å være oppfisket innen utgangen av året. Det kan da fortsatt fiskes innenfor den garanterte kvoten. Eksempel på fiskeri hvor det tildeles maksimalkvote med garantert kvote i bunn er kystgruppen i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak og den minste kystflåten i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N.

Kvote på fartøynivå kan kombineres med en totalkvote og områdekvote. Med en totalkvote/områdekvote kan fisket stoppes når kvotetaket er nådd. Dersom en skal dele ut kvantumet som fartøykvoter, må den individuelle kvoten ikke være satt større enn at en har sikkerhet for at den enkelte kan ta kvoten sin. Kvotene kan ikke være overregulerte.

Leppefisken, den som beholdes og den som skal gjenutsettes, må behandles på en skånsom måte for å sikre god kvalitet og høy overleving. Det er derfor viktig å regulere slik at fisker og kjøper får tilstrekkelig ro i fisket. Fartøykvoter (som ikke settes større enn at en har sikkerhet for kvoten) vil sannsynligvis kunne gi mer ro i fisket og fokus på kvalitet. Fiskeren får muligheten til å planlegge hvordan fiskesesongen skal gjennomføres og gjøre avtaler med kjøper slik at kjøper har behov for fisken som skal leveres og er klar til å ta imot den.

Fartøykvoter (garantert kvote) krever at en har oversikt over potensiell deltakelse i fisket. Deltakelsen vil bli fastsatt ved behandling av deltakerforskriften 2018. Dersom fisket etter leppefisk reguleres med en lukket gruppe, bør fisket reguleres med fartøykvoter. Dersom fisket adgangsreguleres med kun en åpen gruppe, bør fisket reguleres med maksimalkvote med garantert kvote «i bunn».

Fiskeridirektøren foreslår å regulere fisket etter leppefisk med kvote på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at kvote på fartøynivå gis som maksimalkvoter med garantert kvote «i bunn». Dersom fisket adgangsreguleres med en lukket gruppe foreslår Fiskeridirektøren at kvote på fartøynivå gis som fartøykvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøykvoten ikke settes høyere enn at den enkelte har sikkerhet for kvoten.

Ved innføring av kvote på fartøynivå vil alminnelige bestemmelser om kvoteutnyttelse ved kjøp og salg av fartøy gjelde.

5.3 FISKEPERIODE

5.3.1 Åpningsdato

Formålet med en fredningstid er å gi leppefisker ro i gyteperioden for å sikre en videreføring av bestandene, slik at det også blir tilgjengelig leppefisk i kommende sesonger. Fra 2011 har fisket etter leppefisk vært regulert med en felles åpningsdato for alle leppefiskartene, men med en geografisk differensiert åpningsdato. Tabell 5.3.1 gir en oversikt over åpningsdatoen i perioden fra 2011 til 2017.

Tabell 5.3.1: Åpningsdatoer i fisket etter leppefisk i perioden 2011 – 2017.

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Sørlandet ¹¹	17. juli	11. juli	10 juni	27. mai	27. mai	29. mai	30. mai
Vestlandet ¹²	17. juli	11. juli	1. juli	17. juni	17. juni	18. juni	20. juni
Midt-Norge ¹³	31. juli	25. juli	16. juli	1. juli	1. juli	2. juli	4. juli

I perioden 2011 til 2015 åpnet fisket på Sørlandet tidligere enn fisket på Vestlandet. Resultatene fra Havforskningsinstituttets gyteundersøkelser har imidlertid vist at gytetiden for leppefisk på Sørlandet ikke er tidligere enn på Vestlandet slik som tidligere har vært antatt. I 2016 viste Havforskningsinstituttet¹⁴ til at «Åpningen av fisket i 2015 var før hovedgytingen var over i alle områdene, men spesielt på Sørlandet åpnet fisket mange uker for tidlig i forhold til hovedgytingen hos leppefisker i dette området».

Gytingen foregår over en lang tidsperiode, og vi har i reguleringen forsøkt å skjerme leppefisker i hovedgyteperioden. Gjennomførte undersøkelser viser at det er sammenheng mellom temperatur og når gytingen starter om våren og hvor lenge hovedgytingen pågår. I Havforskningsinstituttets brev av 14. juli 2017 om gytestatus hos leppefisk i sonene Sørlandet og Vestlandet vises det til at gytingen hos de ulike leppefiskartene i Austevoll- og Flødevigområdet er fulgt tett siden starten av gytingen i mai måned, og hver uke etter det. I uke 28 (10.-16. juli) var gytingen hos grønnngylt og bergnebb helt i avsluttende fase begge

¹¹ På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Vest-Agder.

¹² På kyststrekningen fra Rogaland til og med 62°N.

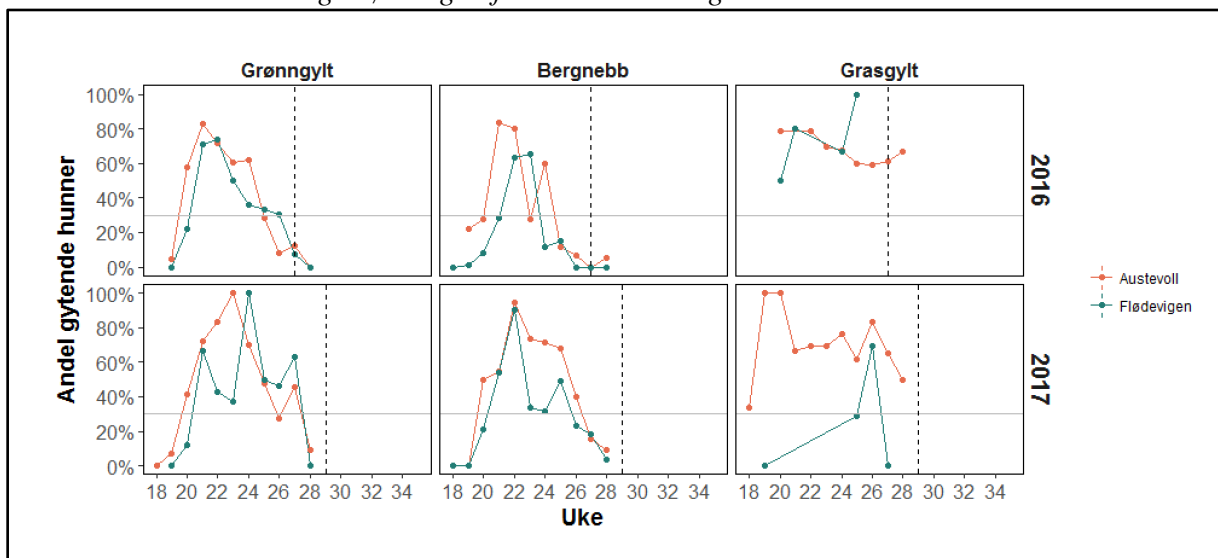
¹³ På kyststrekningen fra og med 62°N.

¹⁴ Brev fra Havforskningsinstituttet av 19. januar 2016.

steder. Det var noe gytende grasgylt igjen i Austevollsområdet, men gytingen var på nedadgående. Grasgylt har normalt et gyteforløp som går raskt opp, holder seg høyt gjennom hele gytesesongen, og går raskt ned når gytingen nærmer seg slutten. Havforskningsinstituttet antar at gytingen hos grasgylt er i en avsluttende fase da de hunnene som hadde egg hadde ganske lite egg i forhold til når gytingen er på topp.

Figur 5.3.1: Prosentandel gytere av grønnngylt, bergnebb og grasgylt fra og med uke 18 til og med uke 28 i Austevoll og Flødevigen for årene 2016 og 2017.

Kilde: brev av 14. juli 2017 fra Havforskningsinstituttet.

I brev fra Havforskningsinstituttet av 28. juli 2017 om gytestatus hos leppefisk i sone nord for Stadt vises det til at gyteundersøkelsene i uke 30 (24.-30.juli) viser at gytingen stort sett er over i sonen nord for Stadt, men enkelte områder i den nordligste delen av fangstsonen fremdeles har en del gytefisk. Dette gjelder spesielt på eksponerte steder med kaldere vann. Havforskningsinstituttet anbefaler at fiskerne unngår å fangste i slike områder i uke 31.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk åpner på samme datoer som i 2017, dvs. 17. juli på Sørlandet og Vestlandet og 31. juli i Midt-Norge.

I 2016 og 2017 kunne åpningsdatoene endres på bakgrunn av vitenskapelige undersøkelser gjennomført av Havforskningsinstituttet. Basert på råd fra Havforskningsinstituttet ble fisket på Sørlandet og Vestlandet i 2016 åpnet 6. juli kl. 08.00. Nord for 62°N var åpningsdatoen uendret i 2016. I 2017 ble ikke åpningsdatoene endret.

De åpningsdatoene som er foreslått har to formål, å gi leppefisken ro i gytingen og å redusere fiskeperioden. Siden vi foreslår en så sen åpningsdato foreslår vi ikke et prøvefiske fordi hovedgyteperioden med stor sannsynlighet vil være over når fisket åpner. Av hensyn til forutsigbarhet for fisker og kjøper legges det ikke opp til at åpningsdatoene skal kunne endres like før oppstart.

Fiskeridirektøren foreslår at åpningsdatoene ligger fast.

I 2016 åpnet Fiskeridirektoratet for å ta en «pause» i fisket midt i sesongen, men i samråd med næringen ble det besluttet at det var mest hensiktsmessig å fortsette fisket til kvotene var beregnet oppfisket. I 2017 ble det gjennomført en midlertidig stopp på 3 uker.

En midlertidig stopp gir ingen forutsigbarhet for fiskerne, og det er utfordrende å finne det «korrekte» tidspunktet å ha en midlertid stopp på.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke fastsettes midlertidig stopp i fisket i 2018.

5.3.2 Sluttdato

Det vises til kapittel 2 «*Fisket i 2017*» om utfordringer ved å fortsette fisket etter leppefisk utover høsten. I vedlagte brev fra Havforskningsinstituttet vises det til at det «er også vist at *overlevelse og effekt av leppefisk i laksemerder avtar ved kaldere temperaturer, og selv om dette er noen artsforskjeller, vil det være hensiktsmessig å unngå utsett av leppefisk på slutten av året*». Ut i fra en helhetlig vurdering foreslår vi at det fastsettes et tidspunkt for når fisket etter leppefisk skal avsluttes. Dette tidspunktet bør være felles for hele landet.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en felles stoppdato for hele landet.

Fiskeridirektøren foreslår videre at stoppdatoen settes til 1. november.

5.4 REDSKAPSMENGDE

Fra 2014 har fisket etter leppefisk på Sørlandet vært regulert med redskapsbegrensning, og et merkeregistrert fartøy har ikke kunnet benytte mer enn 100 teiner og ruser til sammen. I resten av landet (kyststrekningen nord for Varnes fyr på Lista) ble det innført redskapsbegrensning i år, og det kan fra et merkeregistrert fartøy ikke benyttes mer enn 400 teiner og ruser til sammen. Redskapsbegrensningene gjelder også når samme person eller de samme personene benytter flere fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre årets regulering.

6 KVOTE PÅ ART

Til nå har fisket etter leppefisk vært regulert som en art. De ulike artene har ulike livsstrategier, og fisket vil påvirke leppefiskartene på forskjellig måte. Artene av leppefisk er ikke jevnt fordelt i utbredelsesområdet og den nordligste grense varierer avhengig av art.

Oppdretters etterspørsel etter de ulike artene og tilgjengelighet vil være bestemmende for uttaket. Tabell 6.1. viser fangst av leppefisk fordelt på art.

Tabell 6.1: Fangst (antall, 1000 stykk) av leppefisk, fordelt på art i perioden 2013 – 2017.

	2013	2014	2015	2016	2017
Berggyllt	1 206	1 269	1 526	1 425	2 091
Bergnebb	8 907	11 685	9 165	8 612	12 389
Gressgyllt	266	352	290	543	621
Grønngyllt	5 106	7 957	9 798	11 591	11 618
Rødnebb/Blåstål	2	0	3	1	4
Annen leppefisk		3			
Totalsum	15 487	21 266	20 782	22 172	26 722

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2017.

For å hindre at det ikke blir et uforholdsmessig høyt fiskepress på de enkelte artene, vil Fiskeridirektøren følge utviklingen for eventuelt å iverksette tiltak.

7 BEMYNDIGELSE

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvoten eller de geografiske kvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

8 RAPPORTERING

Levendelagring av fisk forlenger tiden mellom høstingsoperasjon og tidspunktet hvor fangsten føres på land. Dette er en utfordring i kontrollsammenheng ettersom en rekke faktorer kan medføre usikkerhet i det endelig registrerte ressursuttaket. Derfor er det behov for et regelverk som gir tilstrekkelige kontrollpunkter gjennom den aktivitetsskjeden som levendelagring av fisk innebærer. Fiskeridirektoratet gjennomførte derfor en høring hvor det ble foreslått regler om ressurs- og kvoteregistrering ved levendelagring av villfanget fisk. Høringen ble sendt ut i oktober 2015. Etter gjennomgang av høringsinnspill og møte med næringen ble forslag til endrede krav til rapportering ved levendelagring av torsk oversendt Nærings- og fiskeridepartementet 17. mars 2017.

Forslaget innebærer at det innføres en egen melding om levendelagring i det elektroniske rapporteringssystemet (ERS) og i kystfiskeappen, at tidspunktet for ressursregistrering og kvoteavregning mot fiskende fartøy skjer på bakgrunn av seddel utfylt og signert ved førstegangs landing, samt forenklet krav til antall sedler som skal skrives. Nærings- og fiskeridepartementet har ikke tatt stilling til forslagene. Forslaget omfatter i første omgang levendelagring av torsk, men det er naturlig at tilsvarende rapporteringskrav gjøres gjeldende for leppefisk.